

**CONSILIUL COORDONATOR
AL AUDIOVIZUALULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**THE COORDINATING
COUNCIL OF AUDIOVISUAL
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, http://www.cca.md

MD-2012, Chisinau, V. Pârcălab str., № 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, http://www.cca.md

DECIZIA nr. 20/134

din 13 iulie 2018

Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării unor radiodifuzori, urmare a sesizării nr. 04-14/930 din 27.04.2018 și a scrisorii nr. 04-14/1196 din 31.05.2018 parvenite din partea șefului adjunct al Direcției juridice din cadrul Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, Ira Ciubuc

La 31.05.2018 și 06.06.2018, în adresa Consiliului Coordonator al Audiovizualului a parvenit sesizarea nr. 04-14/930 din 27.04.2018 și scrisoarea nr. 04-14/1196 din 31.05.2018 din partea șefului adjunct al Direcției juridice din cadrul Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, Ira Ciubuc, în care se menționează că CNPDCP s-a autosesizat urmare a demersului Avocatului Poporului pentru protecția drepturilor copilului, „*prin care a fost sesizat pretinsul fapt de prelucrare ilegală a datelor cu caracter personal privind modul de colectare, răspândire și difuzare în mass-media a înregistrărilor video care conțin date cu caracter personal privind minorii **** (s. ****, r-nul Drochia)*”. Astfel, în sesizare se menționează că posturile de televiziune „Publika TV” și „Canal 2” au difuzat, pe data de 17 februarie 2018, în cadrul buletinelor de știri subiectele: „*Răsturnare de situație în cazul fetei din Drochia, care a fost plasată într-o casă de tip familial. Copila era BĂTUTĂ ȘI ABUZATĂ SEXUAL*” și, respectiv, „*Bătuță și abuzată de frați*”, iar posturile de televiziune „Prime” și „Canal 3” au difuzat, pe data de 18 februarie 2018, în cadrul buletinelor de știri subiectele: „*ȘOC în cazul fetei de cinci ani din raionul Drochia, care a fost plasată într-o casă de tip familial. Cine a abuzat sexual micuța*” și „*Informații tulburătoare în cazul copilei din raionul Drochia. Fetița de cinci ani ar fi fost bătută și abuzată de către frații mai mari*”, care conțin date cu caracter personal, cum ar fi: „*detaaliile cu privire la părinți, rude, domiciliul minorilor...*”, care „*fac ca presupusa victimă minoră și „abuzatorii” (!), care se pretinde că sunt frații minorii de altfel ai acesteia, să devină subiecți identificabili cu ușurință*”.

În acest context, precum și în temeiul art. 19 alin. (1), art. 20 alin. (1) lit. a), alin. (2) lit. a) și b) și alin. (3) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal și în temeiul art. 37 alin. (3), lit. b) din Codul audiovizualului, CNPDCP „*solicită inițierea monitorizării pe cazul **** a posturilor de televiziune „Prime”, „Publika TV”, „Canal 2” și „Canal 3”, fără referire la portalurile informaționale enumerate în sesizare*”.

În temeiul prevederilor art. 37 alin. (3) lit. b) și în baza art. 40 alin. (1) lit. d) din Codul audiovizualului, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a efectuat monitorizarea subiectelor menționate în sesizarea remisă de către șeful adjunct al Direcției juridice din cadrul Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, Ira Ciubuc.

Rezultatele monitorizării au atestat că posturile de televiziune „Prime”, „Publika TV”, „Canal 3” și „Canal 2” au difuzat, pe data de 17 și, respectiv, 18 februarie 2018, câte un subiect despre o fetiță în vârstă de 5 ani din r-nul Drochia care ar fi fost bătută și abuzată de frații mai mari. Astfel, reporterul informează publicul că șeful Direcției raionale asistență socială va informa oficial Procuratura despre acest caz, iar tatăl minorilor respinge toate învinuirile. În acest context, sunt puse pe post imagini video cu casa în care a locuit fetița, iar după cadru reporterul vine cu informația precum că „*un raport de evaluare psihologică a copilului a fost efectuată în luna aprilie*”.

2017 de către specialiștii de la Direcția Asistență Socială din Drochia. În document se spune că fata era crescută în condiții degradante”. Tot în acest context, sunt puse pe post declarațiile șefului Direcției Asistență Socială, Tudor Golban, care susține: „Pe lângă faptul că tot timpul a fost în familia dată abuzată fizic și din partea tatălui, și a fraților, deci au mai fost și tentative de molestare sexuală din partea fraților mai mari”. În continuare, reporterul vine cu informația precum că tată copilului **** a refuzat să dea numele său fetei la naștere. Doar peste patru ani, când era judecat pentru omor din imprudență, s-a grăbit să-și recunoască copilul, fapt confirmat și de către șeful Direcției asistență socială, Tudor Golban. Totodată, reporterul mai susține că **** încearcă să se justifice, iar unicul argument forte ar fi că în acea perioadă „intrase într-o beție soră cu moartea”. Urmează declarațiile ****, tatăl fetei, care confirmă cele spuse de reporter („Soția a născut, trebuie să fac actele, dar nu am cum. Ce să fac? Zic ****, scrie pe numele tău, după eu îmi voi face buletinul și noi o vom trece pe numele meu. A trecut timp, sincer să fiu am început să beau, să beau și așa a mers și au trecut patru ani”). Pe marginea cazului dat, în cadrul subiectului, și-au expus opinia: avocatul Violina Munteanu și psihologul Gholamali Mohammadifard.

La finele subiectului, reporterul menționează că fetița de 5 ani a fost plasată într-o casă de tip familial din r-nul Drochia în toamna anului 2016, deoarece asistenții sociali au invocat faptul că familia biologică nu-i putea oferi minorei confort psihologic și condiții bune de trai, iar tatăl fetei, la moment, se judecă cu autoritățile locale încercând să întoarcă copila în familie.

Este de specificat că materialul jurnalistic conținea imagini foto în care a apărut minora, precum și imagini video cu frații acesteia, care, la rândul lor, erau minori. Acestora le-a fost blurată fața.

Urmare a analizei calitative s-a atestat că posturile de televiziune „Prime”, „Publika TV”, „Canal 2” și „Canal 3” au comis derogări de la prevederile:

- Art. 4 alin (2) lit. d) din Legea cu privire la protecția copiilor împotriva impactului negativ al informației nr. 30 din 07.03.2013, care stipulează: „În serviciile de programe radio și televizate se interzice difuzarea informației cu impact negativ asupra copiilor ce conține: orice indicii care ar putea duce la identificarea copiilor implicați în situații cu conotație negativă (accidente, infracțiuni, abuz sexual, abuz fizic sau psihic, dispute familiale, sinucideri, consum de droguri, abuz de alcool etc.), inclusiv în calitate de victime sau martori. Fac excepție situațiile în care jurnalistul acționează cu acordul părinților (tutorilor, curatorilor) în interesul superior al copilului”.
- Art. 7 din Decizia CCA nr. 99 din 19.07.2012 Cu privire la respectarea drepturilor și protecția copilului în programele audiovizuale, care prevede: „Este interzisă difuzarea oricărui indicii care ar putea duce la identificarea copiilor în vârstă de până la 16 ani, implicați în situații cu conotație negativă (accidente, infracțiuni, abuz sexual, abuz fizic sau psihic, dispute familiale, sinucideri, abuz de droguri, abuz de alcool etc.), inclusiv ca victime sau martori. Fac excepție situațiile în care jurnalistul acționează, cu acordul părinților sau tutorilor legali, în interesul superior al copiilor”.

Totodată, posturile de televiziune „Prime”, „Canal 3”, „Canal 2” și „Publika TV” nu au respectat recomandarea prevăzută în pct. 2 din Decizia CCA nr. 196 din 23.12.2014, care prevede: „Relatând despre cazuri dramatice, nenorociri, suiciduri, abuzuri, nu este suficient a procesa electronic imaginile copiilor victime; în aceste cazuri, trebuie aplicate măsuri de protecție a identității și față de rudele victimelor, și pentru localitatea sau adresa unde s-a produs cazul, în interesul superior al copilului victimă”.

În temeiul prevederilor art. 37 alin. (2) din Codul audiovizualului, precum și în scopul examinării obiective a tuturor circumstanțelor sesizate, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, prin scrisorile nr. 474 din 26.06.2018 și nr. 475 din 26.06.2018, a solicitat „General Media Group Corp” SRL, fondatoarea posturilor de televiziune „Prime” și „Publika TV”, și „Telestar Media” SRL, fondatoarea posturilor de televiziune „Canal 2” și „Canal 3”, opinia, în scris, vizavi de cele stipulate în sesizare.

Prin scrisoarea f/nr. din 10.07.2018 „General Media Group Corp” SRL, fondatoarea posturilor de televiziune „Prime” și „Publika TV”, menționează că subiectele la care se fac trimitere în sesizare, difuzate pe data de 17 februarie 2018, au fost tratate într-o manieră corectă și echilibrată, care aveau drept scop apărarea drepturilor minorului. Mai mult ca atât, „General Media Group Corp” SRL susține că subiectul „*Răsturnare de situație în cazul fetei din Drochia, care a fost plasată într-o casă de tip familial. Copila era bătută și abuzată sexual de frații*” a fost realizat în spiritul respectării și apărării drepturilor copiilor și urmează a fi examinat drept un act de sesizare particular în cazul agresiunii și maltratării minorului în cauza dată adresată organelor de drept, organizațiilor obștești, administrației publice locale pentru protecția copilului. Totodată, „General Media Group Corp” SRL susține că „*anume tema violenței față de copii este una actuală, problema aceasta rămâne gravă pentru societatea noastră și abordarea subiectului, mai ales în presă, este necesară*”. General Media Group Corp” SRL „*consideră că trebuie constatat cu titlu de principiu că drepturile și interesele copilului prevalează față de argumentele invocate de petiționar și de avocatul poporului pentru protecția dreptului copilului*”. De asemenea, radiodifuzorul contestă afirmațiile precum că au fost preluate ilegal datele difuzate, deoarece afirmațiile sunt lipsite de suport probator. Mai mult, „General Media Group Corp” SRL susține că șeful Direcției asistență socială relatează detaliat căror abuzuri a fost supusă minora, totodată, imaginea victimei minore difuzată în reportaj este blurată, astfel creează impedimente la identificarea persoanelor din imagini.

În contextul celor expuse, „General Media Group Corp” SRL roagă respectuos Consiliul să respingă sesizarea Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova ca nefondată.

Prezent la ședință, reprezentantul posturilor de televiziune „Prime” și „Publika TV” a afirmat că „General Media Group Corp” SRL a acționat într-o manieră corectă la prezentarea acestui reportaj, iar scopul a fost apărarea drepturilor copilului minor și a victimei.

În cadrul dezbaterilor publice, președintele Consiliului Coordonator al Audiovizualului, Dragoș Vicol, a declarat că asemenea cazuri există în societate, iar intenția pozitivă care și-au propus-o posturile de televiziune este să reflecte o situație tragică. Totodată, președintele CCA a menționat că la realizarea acestui reportaj s-a lucrat cu puțină acuratețe în ceea ce vizează indicatorii care pot duce lesne la identitatea copilului etc.

De aceeași părere a fost și membrul CCA, Olga Barbălată, care a specificat că astfel de cazuri urmează a fi mediatizate, făcând referință la prevederile art. 4 alin. (2) lit. d) din Legea cu privire la protecția copiilor împotriva impactului negativ al informației nr. 30 din 07.03.2013 și art. 7 din Decizia CCA nr. 99 din 19.07.2012 Cu privire la respectarea drepturilor și protecția copilului în programele audiovizuale, care stipulează: „*Fac excepție situațiile în care jurnalistul acționează, cu acordul părinților sau tutorilor legali, în interesul superior al copiilor*”.

Olga Guțuțui, membru CCA, le-a recomandat posturilor de televiziune „Prime”, „Canal 3”, „Canal 2” și „Publika TV” ca pe viitor să acorde o atenție sporită la stabilirea titlurilor pentru reportajele pe care le difuzează.

Membrul CCA, Tatiana Buraga, a îndemnat radiodifuzorii ca la realizarea unor astfel de reportaje să consulte mai mulți experți, pentru ca subiecte sensibile să fie realizate în așa fel încât să nu fie afectați nici copiii care sunt nemijlocit implicați, nici copiii asupra cărora acționează informația cu impact negativ.

În urma discuțiilor purtate, membrii CCA au decis să atenționeze, prin consens, posturile de televiziune „Prime”, „Canal 3”, „Canal 2” și „Publika TV” asupra respectării cu strictețe a legislației audiovizuale în vigoare.

În conformitate cu prevederile Codului audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, ale Statutului CCA, aprobat prin Hotărârea nr. 433-XVI din 28.12.2006 a Parlamentului Republicii Moldova, **Consiliul Coordonator al Audiovizualului**

DECIDE:

1. A lua act de sesizarea nr. 04-14/930 din 27.04.2018 și scrisoarea nr. 04-14/1196 din 31.05.2018 parvenite din partea șefului adjunct al Direcției juridice din cadrul Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, Ira Ciubuc.
2. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV.
3. Prezenta decizie va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a CCA.

PREȘEDINTELE
Consiliului Coordonator
al Audiovizualului

Dragoș VICOL